

KIZILAY

DERGİSİ

İçindekiler :

Kızılay Marşı
Çocuk Terbiyesi
Hastabakıcılık Kursu hakkında
Göçmenlere dair bir konuşma
Florence Nightingale
Atom'dan korunma çareleri
Radyo konuşması
Tıp Haberleri
Kızılay ve Kızıllaç Haberleri

VERALDENE

% 22

Acide diétylbarbiturique

% 78

Pyramidone

Bilumum Ağrılar

LABORATOIRES MEXYL S. A.

İSVİÇRE GENEVRE

Türkiye Müessesallığı :

JUL KREPEN ve KEMAL MÜDERRİSOĞLU Koll. Şti.

Sirkeci, Nur Han Kat. 2

Tel. : 29045

İSTANBUL

P. K. 47

SULFATO (KİNİN) KULLANMAĞI İHMAL ETMEYİNİZ

Sulfato (Kinin) adını memleketimizde bilmeyen kimse varmıdır ?

Pek çok senelerden beri o zalim sıtma gizli veya aşikâre nöbetleriyle kendini hissettirmeğe başlayınca, halkımızın Hızır gibi imdadına yetişen bu kıymetli ilâç, eskiden olduğu gibi, şimdi gine her eczanede serbest satılmaktadır.

Eski sıtması olanlar nöbeti önlemek için, hastalar şifa bulmak için sıtmasız olanlar hastalığa yakalanmamak için daima Kinine muhtaçtırlar.

Kinin kendisinden beklenen tesirleri daima göstermiş ve her zaman ve her devirde sıtmaya karşı en şifali ilâç olarak mevkını muhafaza etmiştir.

Kinin yalnız sıtmaya karşı değil, Grip, Nezle ve Kırıklık gibi kış ve soğuk algınlığı hastalıklarında fevkalâde iyi gelir.

Eskiden beri daima şifa getirmiş olan Sulfato (Kinin) Toz, Hap ve Ampul şeklinde olarak her kese emrine amadedir.

Lazım oldukça Sulfato (Kinin) kullanmağı hatırdan çıkarmayınız.

Kinin her türlü emlahı istenilen miktarda
TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİNİN İSTANBUL
SATIŞ DEPOSU MÜDÜRLÜĞÜNDEN

serbest olarak temin edilebilir

KARAHİSAR MADEN SUYU

En Şifâhı İçme Suyudur.

Karahisar Tabîû Sodası Kendi
Gazile Kuvvetlendirilmiştir.

İlân Tarifemiz :

Yalnız bir defaya mahsus olan

fiyatlar

Kapak ön iç	1 sahife	Tl. 50
" arka dış	1 "	" 50
" arka iç	1 "	" 50
Metin	1 "	" 30
"	1/2 "	" 20
"	1/4 "	" 15
"	1/8 "	" 10

Renkli olanlar iki misli fiyatla basılır.

İlânların mesuliyeti onu verene aittir.

Öksürük ve bronşite karşı

KIZILAY

Neşriyat Müdürü
Dr. Remzi GÖNENÇ

—o—
Abone Bedeli
Seneliği 4 Sayı itibarile
80 Kuruş

Müracaat yeri
Kızılay Genel Merkezi
A N K A R A

—o—
Telefon - 21458
Telgraf : KIZILAY

MART 1951

20 Kuruş

Sayı : 39

KIZILAY MARŞI

Asil Türk Milletinin rengi solmaz kanından,
Şefkat nuru olarak yurda doğar Kızılay.
Felâketzedeleri kucaklamak şanından,
Nice kara günlerde zulmü kovar Kızılay.

*

Zelzele bırakmazken taş üstünde bir taşı;
Hemence ulaştırır urbayı sıcak aşı,
Müşfik elleriyle siler gözlerden akan yaşı
Felâketin devini derhal boğar Kızılay.

*

Her hangi bir bölgeyi basacak olsa seller,
Her hangi bir ülkeyi yıkıp savursa yeller;
Her hangi bir bunluğa düşse dahî yadeller,
Yardımcı ekipleri oraya savar Kızılay.

*

Kötülüğün düşmanı yolu insanlık yolu;
Onun yolunda birdir Atina ile Bolu,
Mezhep, Millet ayırmaz Ülküsü Adem Oğlu,
Kimin yarası varsa onu sarar Kızılay.

*

Şefkat yurduna toplar öksüz, yoksul ve hasta,
Kimine ilâç verir kimine reçel, pasta,
Kederli yüzü okşar asla bırakmaz yasta,
Her derdin درمانını mutlak sunar Kızılay.

*

Bir çok muhtaç kimseye evladı gibi bakar,
Evsiz, barksız kalana yepyeni yuva yapar,
Nice sönmüş ocağı şefkat nuriyle yakar,
Başı bozulanların saçını tarar Kızılay.

*

Hamiyyet kapımızı düşünmeden açalım,
Bu kapıdan çıkana Kızılay'a saçalım,
Hayırlı iş yapalım şerlisinden kaçalım,
Varlıklı yurttaşlardan yardım umar Kızılay.

*

Ertem bu ışık yoldan gel beraber gidelim,
Kızılay kapısından içeriye girelim,
Oradaki aydınlığı çok yakından görelim,
Bek yanıklar sulayan rasul pınar Kızılay...

Darendeli Ahmet Ertem

*Kızılay Genel Başkanı Sayın Prof. Dr. Nihat Reşat Belger, Beyoğlu
İstiklâl Şubemizi ziyaretleri esnasında, Şube Başkanı Hayri Akyüz ve Prof.
Dr. Bahaettin Lütfü Varnalı ile birlikte Şube albümünü
tetkik ederken.*

ÇOCUK TERBİYESİ

Anormal çocuklar dünyanın öbür ucundaki hususi müesseselerde nasıl ıslah ediliyor.

Yazan : Dr. Etem Vassaf
Sinir ve Akıl Hastalıkları
Mütehassısı

Dünyanın öbür ucunda açılan yüzlerce Anormal Çocuk Terbiye Müesseseleri bugünün küçük insan nesillerini ıslah ve terbiye etmekle meşguldürler.

Bu müesseseler ilk tahsil başındaki çocuklar ile ta orta tahsil çağına varmış olan kütlelerin istidatlarını ve kabiliyetlerini yeni yeni metodlarla ölçerek muayyen bir tasniften geçirdikten sonra ayrı ayrı binalarda sınıflara taksim ederler, burada çocukların ruhi ve fiziki muayeneleri tamamlandıktan sonra her biri (Test) neticelerinin işaret ettiği gibi tesbit edilen programlar dahilinde yetiştirmeye başlarlar.

İçlerindeki anormal çocukları daha ziyade sanat sahasında gösterdikleri kabiliyete göre yine mektep binaları içindeki muhtelif sanat atelyelerinde çalıştırırlar. Yarım akallı erkek çocukları daha ziyade dülgelik, dokumacılık öğrenmeğe daha istidat gösterirler. Aptallıkları biraz daha ilerlemiş olanlar da mihaniki işlerde bahçevanlık ve fidanlık, tavukçuluk hizmetine alıştırıyorlar.

Anormal genç kızlar ise mutfak hizmetleriyle terziilik ve ev işleri, oyacılık, müzik derslerinden daha çabuk öğreniyorlar.

New-York eyaletinin Hudson nehri sahillerine yakın Letchworth Village isimindeki materyali çok zengin olan ve anormal çocukları terbiye eden bir müessesede çalıştığım zamanlarda gördüğüm çok muhtelif ve gayri tabii ve sakat bir ruh bozukluğu içinde ömür süren bu zavallıların yüzlercesiyle karşılaştım. Dimağî ve ruhi olduğu kadar fizik zâfiyetleri olan bu çeşit çocukların çok mükemmel mürebbiyelerin elinde ve kalabalık bir hekim kontrolü altında bulundukları bir kaç sene içinde ne büyük değişiklikler gösterdiklerine şahit oldum.

6.000 çocuğun barındığı 60 büyük binadan mürekkep olan ve yüksek tepelerin arasında ve çam ormanları içinde birer sıhhat âbidesi idi. Çalışma, ders, okuma ve terbiye bedeniyeye talimlerinden başka içlerinde serbestçe yürüyebilen ve üstünün başının temizliğine dikkat edebilen genç kız ve erkekler haftada bir gece mektebin sinemasına götürülüyorlar ve ayda bir defa da bu terbiye müessesesinin geniş toplantı salonlarında dansa iştirak ediyorlardı. Bu danslarda hekimlerin de mürebbiyelerle beraber bulunması birer tabii ve resmi vazife halinde idi.

Bol süt, meyva ile beraber en lüzumlu protein maddeleriyle beslenen ve muhtelif sanat öğrenerek hariçte çalışmaya elverişli bir hale gelinceye kadar bu müesseselerde muhafaza edilen ve büyütülen bu çocukların arasında zengin ailelerine mensup olanlar bulunduğu gibi sokakta serseri olmağa mahkûm olan kimsesiz zavallı yavrular da bulunuyordu.

Muayyen programlarla harici hayata intibak kabiliyetine gelenler arasında kimsesi olmayanlar hariçte muhtelif fabrika, atelye ve aile muhitlerine gönderiliyor, zenginler de gayri tabii halleri düzelmiş ve evleri içinde muhafazasında artık bir tehlike teşkil etmiyen çocuklarını tekrar aile ocaklarına alıp götürüyor ve bu müesseselere varidat kaynağı olacak maddi yardımlar ve hediyeler bırakıyorlar.

Muhtelif bayram günlerinde önlerinde yine kendilerinin teşkil ettikleri bir bando muzıkanın arkasında resmigeçitler yapan bu çocukları neşe içinde görmekle şimdi orada geçen mesut günlerimi bir defa daha hatırladım.

Bir çok aileler için bir ümitsizlik ve betbahtlık teşkil eden bu aptalların, serseri çocukların bu güzel sağlık terbiye müesseselerinde cemiyete zararlı bir unsur olmaktan kurtularak, faydalı bir şahsiyet haline geldiklerini görmek cidden insana ümit veren ve inşirah yaratan bir saadet kaynağı olur.

Adetleri binleri geçen böyle hususî ve resmî bu terbiye müesseselerinde çalıştığım ve onları yetiştirdiğim günleri daima bir sevinç, bir huzuru kalp ile hatırlarım.

İngiltere’de, 1948 senesinde harp içinde teşekkül eden (W. V. S.) “Gönüllü Kadın Hizmetleri” Kurulunun hastanelere tedavi için taşınacak hastaları kendi arabalarıyla taşırlarken göstermektedir.

İkinci Gönüllü ve Ev Hastabakıcılığı Kursu Açıldı

Yazan : Orhan ÇANDARLI

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Kızılay'ın muzaheret ve Türk-Amerikan Kadınları Kültür Derneğinin teşebbüsü ile tertip edilen ikinci "Gönüllü ve Ev Hastabakıcılığı Kursu" 8. 2. 1951 Perşembe günü saat 16 da Kızılay Merkezi binasında yüze yakın bir öğrenci kütlesi huzurunda Kızılay Başkanı Sayın Prof. Dr. Nihat Reşat Belger'in veciz bir söylevi ile açılmıştır.

Kızılay Başkanı Sayın Prof. Dr. Nihat Reşat Belger bu kursun millî önemini belirttikten sonra, yarının gönüllü hemşirelerine nasihatlerde bulunmuş ve ezcümle şunları söylemiştir :

"Doktor ile hasta arasında ilmi sefirlik vazifesi herkesten önce hemşireye düşmektedir. Hemşirede bulunması lâzım gelen vasıflar, şefkat, cesaret, ketumiyet ve titizliktir. Hemşire her şeyden önce hastanın manen de rahatsız olduğunu gözönünde bulundurarak hastalık hakkında tam bir ketumiyet muhafaza etmelidir;" demiştir.

Prof Dr. Nihat Reşat Belger sözlerine son verirken, bu teşebbüslerinden dolayı bütün öğrencileri tebrik etmiş ve kendilerine başarılar dilemiştir.

Türk - Amerikan Kadınları Kültür Derneği Başkanı Nermin Abadan, ilk Gönüllü Hastabakıcı Kursuna devam eden bir öğrenci olmak sıfatıyla, hastane intibalarını anlatmış, bütün gönüllü hemşire namzetlerinin mezun olduktan sonra da, hastahanelerde hiç olmazsa haftada bir gün fahri olarak vazife almaları için davet etmiştir.

Bundan sonra Ankara'daki Amerikan Dispanseri Başhemşiresi Yüzbaşı B. Kellogg hemşire namzetlerine aşağıdaki hitabesini İngilizce olarak yapmıştır :

"Sayın Kızılay Başkanı, aziz arkadaşlar ve değerli ikinci Sivil Hemşire kursu üyeleri!

Bu kursun açılış töreni münasebetiyle hepinize hoş geldiniz derim.

Öyle ümit ediyorum ki, gerek hastahanelerde gerekse evlerinizde hastalara hizmet etmek vazifesini hem zevkli hem de faydalı bulacaksınız.

Kurs ilerledikçe, doktorların vereceği dersler, Sayın Bayan Bengi-şu'nun göstereceği hasta bakım usulleri ve pratik tatbikat sayesinde çalışacağınız servis ve kliniklere çok faydalı olacaksınız.

Görüyorum ki, yeşil bir etek, beyaz buluz ve kolah bir kepten ibaret olan üniformanız hakikaten caziptir. Bu üniformayı giymekten şeref duyarak hasta bakımında profesyonel hemşirelere yardım vazifenizi bihak-kın başarmalısınız. Kurs üyelerinin kendi sağlıkları ve bilhassa temizlik-leri en önemli konulardır. Tırnaklar kısa ve temiz, eller iyi bakılmış, saç-lar temiz ve file içinde, çoraplar düzgün ve ayakkabalar daima boyalı ol-malıdır. Şuna itimat ediniz ki, şahsına temiz ve titiz olan bir hemşirenin görünüşü hasta üzerinde çok müsbet bir tesir barakır.

Servislerde çalışırken vazifenizin çok zevkli olduğunu göreceksiniz. Emir almadıkça asla servis değiştirmeyiniz. Sizler doğrudan doğruya nö-betçi hemşireye karşı mes'ulsünüz; size vazifenizi o gösterecektir. Emir verilmedikçe herhangi bir müdahaleden çekininiz. Doktorlar doğrudan doğruya size emir vermezler. Size ancak nöbetçi hemşireler âmirdir.

Aletleri temizlemek, vazolardaki çiçekleri düzeltmek, yatak yapmak gibi işlerde çalışmak çok zevksiz olabilir, fakat takdir edersiniz ki bu iş-ler hastanın rahatını temin bakımından çok önemlidir.

Kuvvetle ümit ediyorum ki sağlam ve sıhhatli bir millet haline gel-mek yolundaki çalışmalarınız çok verimli olacaktır." Sözü ile Yüzbaşı Ba-yan kellogg konuşmasını bitirmiş ve toplantı da alkışlar arasında dağıl-mıştır.

Son büyük harpte Amerika'da teşekkül eden (A. W. V. S.) "Amerikan Gönüllü Kadın Hizmetleri" Kuruluna mensup bir üyeyi harpte babalarını kaybetmiş olan yavrulara nezaret ederek onları eğlendirirken göstermektedir.

Gönüllü Hastabakıcı Kursu Hakkında

Yazan : Saadet AKIŞIK

Kızılay Genel Merkezinin teşebbüsü, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının müzaheretini ile "Ev Hemşireleri ve Gönüllü Hastabakıcı" yetiştirmek üzere açılmış olan kursun birincisi çalışmasını bitirmiş; ikinci kurs 8. 2. 1951 tarihinde faaliyete geçmiştir. Bu kursun da amelî ve nazarî dersleri üç ay devam edecektir. Benim bu yazımda üzerinde duracağım konu, daha doğrusu genç bayanlarla yapacağım konuşmanın esasını kursun mahiyeti teşkil etmektedir.

Gerek tarihten evvelki, gerekse tarih devirlerinde kadın medenî ve sosyal âlemdeki önemli mevkiini hiç kaybetmemiş, daima şefkat ve güzelliğin timsali olarak gösterilmiş, ana olarak ilâhileştirilmiştir.

Kadının eli değen her şey bir güzellik arzeder. Günlük yaşayışımızda etrafımıza bir göz atarsak, kadınsız hiç bir şeyin daha güzel olmadığını görürüz.

Çok zaman evvel bir mecmuada gördüğüm bir tabloyu sizlere de anlatmak isterdim. Bende derin bir iz bırakan bu resmi büyük bir haz ve huşu içinde seyretmiştim. Bir kaç kadın, iki, üç yaralı yabancı askerin yaralarını sarıyor ve onlara su veriyorlar. Belki ilk bakışta bu resimde bir fevkalâdelik olmadığı zehabına kapılmak mümkündür.

Fakat askerlerin üzerine eğilmiş kadınların yüzlerindeki şefkat, saygı ve muhabbet ifadesinin çehrelerine verdiği asaleti, fazileti hissetmemek mümkün değildir. Yabancı da olsa, bir insana yardım etmek, yarasını sarmak gibi insanî ve vicdanî bir haz içersinde bütün bencil duygulardan azade olarak hareket etmek asillliğini, hangi maddî duygularla ölçebiliriz? Yaralı yabancı askerlerin yüzündeki canlı ifade ise, bu yardım, bu fazilet ve şefkat duygularından örülmüş iyiliğin minnetine bir şükran nişanesidir.

Burada şunu belirtmek lâzımdır ki, tabiatın kadın eline cömertçe bahşettiği şefkat ve fazilet duygusu bu yaralı askerlerde metanet ve şecaat gibi erkeğe has hasletleri kuvvetlendirmiş ve bu enerji, yaralarının verdiği acının hafıfladığı zehap ve kanaatini telkin etmiştir.

Hasta olduğunuz zaman eş veya kız kardeş olarak karşınızda daima kadını bulmuş ve onun şefkatinden istifade etmişsinizdir. Hele hastalık anında söylenecek iyi ve güzel bir sözün, müşfik bir hareketin ruh ve kalp üzerinde bırakacağı güzel intiba inkâr edilemez bir hakikattir.

Bilhassa Türk kadınının bu asil duygularından emin olarak yazabiliriz ki, açılmış olan bu kursa devam etmek isteyen hanımlarımız pek çoktur ve sayısı gittikçe artacaktır.

Yine inkâr edilmez bir hakikattir ki, memleketimizde mevcut hemşire adedimizin kifayetsizliği üzerinde durmak ayrı bir mevzu olmakla beraber önemi de belirtmek zaruridir. Ancak, âcil vak'alar karşısında evde alınacak lüzumlu sıhhi tedbirlerle genç annelerin, eşlerin veya kız kardeşlerin mücehhez olması lüzumunu bugün daha iyi kavramış bulunuyoruz.

Mrs. Russel Dorr'un da belirttiği gibi bu sahada ileri gitmek, bilgili ve tecrübeli hemşireler yetiştirmek Türk Kadınına düşen önemli bir vazife, daha hakiki mânada bir yurt borcudur.

Bütün Türk kadın ve kızlarını bu asil vazifeye dâvet ediyoruz. Ve emin olarak biliyoruz ki onlar bu işe çoktan gönüllüdürler. Yalnız kendi yakınlarına değil, icabında yabancı insanlara da şefkatli ellerini uzatmaktan derin bir haz duyacaklarına iman ettiğim Türk kadını sevgi ve saygı ile selamlamayı şerefli bir vazife addederim.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının müzaheret ve Balıkesir Kızılay Şubesinin iş birliğiyle tertip edilen "Gönüllü ve Ev Hastabakıcılığı Kursu" 1 Şubat 1951 perşembe günü saat 15 te törenle açılmıştır.

Yukarıdaki resim bu kursa iştirak eden öğrencileri tesbit etmektedir.

Göçmenlere dair bir konuşma

Konuşmayı yapan : Saadet AKIŞIK

Bulgaristan'dan yurdumuza tehcir edilen ırkdaşlarımız için memleket ölçüsünde, hattâ dünya çapında yapılmakta olan yardımları gördükçe göğsüm gururla kabarıyor.

Gazeteleri okuyor, radyo haberlerini dinliyoruz. Bütün Türkiye, kadını ile, erkeği ile, çocuğu ile yardım seferberliğini ilân etmişler ve muntazam bir şekilde çalışmaya başlamışlardır. Teşekkür eden komitelerin faaliyeti cidden takdire şayandır. Bu faaliyete karşı halkımızın gösterdiği yüksek alâka, sıcak muhabbet, göz yaşartıcı mahiyettedir. Sırtında bir tane fanilâsı olan bir vatandaşımız, bohçasındaki ikinci fanilâyı göçmen vatandaşımız için seve, seve veriyor.

Bütün vatandaşlarımız, yardım yapma hususunda nasıl imkânları nisbetinde cömertseler, bu yardımları toplamak için olduğu kadar, tasnif işinde de aynı titizliği ve vefakârlığı göstermekten kaçınmıyorlar.

İşte, evinde bulunamadığı için vereceği eşyayı ekiplere teslim edemiyen yaşlı bir hanım. Kucağında bir bohça ile Kızılay Genel Merkezine müracaat ediyor. Heyecan içindedir. Bohçayı masanın üzerine bırakarak konuşuyor :

— Ben de bunları getirdim, diyor.

Bohçanın içinde neler yokki. Ayakkabılar, kazaklar, çoraplar, ve paltolar.

Türk anası... Sen her zaman şefkat ve iyiliğin timsali olarak kalacaksın.

Bu arada aklıma bir fikir geldi. Toplama işinde çalışan vefakâr ve fedakâr Türk kız ve kadınları ile bir konuşma yapmak ve onların fikirlerini yazmak her halde pek cazip olacaktır diye düşündüm. Ve bu düşünce ile Türk Eğitim Derneği Yenışehir Lisesi İlk Kısım Başöğretmeni Bn. Fikriye ile konuşmak üzere, kendisini ziyaret ettim. Okulun merdivenlerinden çıkarken, duvarda karton üzerine yapılmış bir resim gözümle ilişti. Ne kadar güzel bir kompozisyondu bu. Küçük bir öğrenci tarafından yapılmış olan bu resim, Göçmenlere yapılan muhtelif yardımları bir arada gösteriyordu. Yemek dağıtan Kızılay bir tarafta, hastalara bakan sağlık ekipleri, oturmaları için tahsis edilen çadırlar öte tarafta... Neler düşünmemiş bu küçük insan. Her şeyi en canlı şekilde canlandırmaya muvaffak olmuştu.

Başöğretmen Bn. Fikriye'nin odasındayım. Beni nazik bir tebessümle karşıladı. Bu odada insanı saran sıcak bir aile havası vardı. Saygı ve samimiyetin karışmasından hasıl olan sıcak bir muhit.

Bn. Fikriye'de belli etmemeye çalıştığı bir heyecan seziyorum.

Kendisine soruyorum :

— Göçmen vatandaşlarımıza yardım için eşya ve para toplama ekibinde siz bir vazife almıştınız. Bu vesile ile düşüncelerinizi lütfen anlatırmısınız?

Bn. Firiye'yi dinliyoruz :

— Kendim de göçmen olduğum için bilseniz bu işi ne büyük zevk ve heyecanla yaptım. Göçmen vatandaşlarımızın bir kısmı ile konuştum. Anavatana kavuşmalarından, gördükleri yakın alâkadan hepsi ne kadar memnun ve mes'ut. Yıllardır ana yurtdan ayrı kalmalarından mütevellit üzüntüleri, kalmamış artık. Hepsinin yüzü sevinçli. Biran önce yerlerine yerleşmek heyecanından başka, hiç bir şey düşünmüyorlar.

Halkla olan temasımdan da çok memnunum. Üç günlük yardım kampanyasında, vatandaşlarımızın gösterdiği büyük alâkayı ve anlayışı takir etmemek elden gelmiyor. Çaldığımız her kapı, bize büyük bir memnulukla açılmış, isteklerimiz derhal yerine getirilmiştir. Kimi evden para, kimi evden giyecek veya ev eşyası aldık. Herkes kudreti nisbetinde yardımı esirgemedi.

Tasnif işinde de bulundum. Ne kadar büyük bir titizlikle yapıldığını yakından gördüm. Her eşya tasnif edilerek denkler yapılmış ve her dengün üzerine cinsleri, adedi gösteren etiketler konulmuştur.

Kıymetli öğretmenin bir hayli vaktini almıştım. Kendisini daha fazla yormak insafsızlık olacaktı.. Teşekkür ederek müsaale istedim ve Okul'dan ayrıldım.

**Kızılay âza adedinin, milletin içtimaî
rüştü ile mütenasip bir dereceye varma-
sını, bütün milletin bu tenasübü temin
etmesini temenni ederim.**

K. ATATÜRK

ŞEFKAT ÂLEMİNİN EN BÜYÜK KADINI “Florence Nightingale”

Yazan : Orhan ÇANDARLI

Kadınlık şefkat ve rikkatinin en yüksek bir timsali olarak doksan senelik uzun hayatını mustarip beşeriyetin elemelerini dindirmeğe, göz yaşlarını durdurmağa, yaralarını sarmağa hasretmiş olan “Florence Nightingale”, bu çok necip kadın ne mesut bir tesadüftür ki, asıl mesleğinin en parlak tecrübelerini memleketimizde tatbika muvaffak olmuş. Daha henüz dünyaca meçhul, harpte hastabakıcılık sanatının başlangıcını (Kırım) harbi dolayısıyla bize yardıma koşan İngiliz ordularıyla birlikte memleketimize gelmiş, harp cephelerine koşmuş bizzat kendi milletinin başkumandanından gördüğü suikabul neticesi İstanbul’a yerleşerek cephe gerisi hastabakıcılık hizmetini Üsküdar’da Selimiye Kışlasının bir köşesinde ifaya başlamıştır.

Bu çok muhterem kadının hatırasını taziz için İngiliz Millî Eğitim ve Sağlık Bakanlıkları sabık doktoru “Sir George Newman” çok dikkate şayan bir yazısında mumaileyh hakkında aşağıdaki satırları yazmaktadır :

“Florence Nightingale” bugün bütün dünyada bir çok memleketleri muhtelif millet, ırk, lisan ve dinleri temsil eden Hastabakıcı Hemşireler büyük cemiyetinin ilk ve müşterek rabitası olduğunu iddia, hiç te mübalağaya atfedilemez. Her kim olursa olsun her hastabakıcı hemşire onun kurduğu ordunun bir neferidir. Onun şöhreti daha ilk hayatında iken bile bir anane bir menkibe olmuştu. Bugün ise bütün insan ailesine ait çok kıymetli bir servettir. İlk önce mensup olduğu memleketin aşkını kazanan bu kadın 12 Mayıs 1820 de Florence’de doğmuş ve 13 Ağustos 1910 da doksan yaş gibi çok ilerlemiş bir sinde Londra’da ölmüştür. Kendisi asıl bir ailedendi, çocukluğu müreffeh bir hayat içinde geçti. Ailesi onun hastalarla, dertlilerle, ahlâk düşkününü insanlar, ruhî malûllerle meşgul olmasına, hastahanelerde hemşire olmasına muhalefet ettiler ve onun bu inhimakından men’e çalıştılar. Kırk yaşına kadar münzevi bir ömür geçirmesine rağmen devletin çok kıymetli hizmetkârı oldu. 1885 tarihinde Üsküdar’daki hastahanelerin muzlim salonlarında, tıpkı gençliğindeki inzivasında arayıp bulduğu gibi, nuru ziya aradı; ve herkes için “Lambalı Kadın” oldu. Filhakıka bu meşhur ismi ona “Longfellow” takmıştı. Bütün uzun ömrünce bu isme bağlanıp kaldı; elinde yağla yanan küçük lâmbası olduğu halde, bu vazifenin ulviyetinden bihaber doladı. Yurdundaki tereddütler, şüpheler içinde Kırım muharebesi esnasında, hastahaneler teşkilâtında, hastalara yeni bir şekil-

de bakımları, sıhhi ıslahat, kadınların bu mesleğe büyük bir miyasta iştirakleri hakkında her yerde elinde lâmbası çalıştı.

"Florence Nightingale" in hayatı üç kısma ayrılabilir : İlk kısmı, gençliği "Kaiserswerth" de, diğer yerlerde talim ve terbiye ve tekâmül- le geçer. Mustarip beşeriyete her ne bahasına olursa olsun yardım et- mek için hastabakıcı olmağa azmetmiştir, bunun için "semavi bir davet'e mazhar olduğu iddiasındadır. Hayatının ikinci devresi çok kısa olmakla beraber pek şerefli'dir. Kırım harbinin devam ettiği (1885 - 1886) da iki sene zarfında onun bütün insanîyet ve sefkat âlemi "Türkiye'de İngiliz Askerî Kuvvetleri Umumî Hastahaneleri Hastabakıcı Hemşireler Umumî Müfettişesi" olarak tanıdı. Nihayet ((1856 - 1895) seneleri ara- sındaki hayatının kırk senesini dolduran üçüncü safha gelir; bu devre çok muazzam bir yaratıcı siyasetini muhtevidir. Gerek siyasi noktaî nazardan olsun, gerekse tarihi ve ilmî cihetlerden bulunsun içlerinde en küçük bir mübalâğaya yer vermiyen bir azim ve irade kuvvetiyle çalışarak bu mesleğin müessis ve hakikî yaratıcısı olmuştur.

Zamanının en benam kumandanları, en maruf idare adamları, bü- yük doktorlar, mühendisler, şairler, din adamları, filozoflar onun deha- sı karşısında hürmetle eğilerek mesaisine iştirak eylemişlerdir.

"Florence Nightingale" in kırım muharebesinde üç hasım memleket mecruhlarna karşı gösterdiği şefkati tarih bize nakleylemektedir. Ta- rihşinas "Kingloke" onun için "Yeni bir kuvvet doğdu" demiş. Profesör Trevelyan ise "Florence Nightingale hakiki bir kuvvet olmuştur, mesa- isinin neticesi askerî olduğu kadar sivil asrî hastabakıcılık mesleğini do- ğurdu, sahibi meziyet ve tahsil görmüş bir kadın sınıfı yarattı..." sözle- rini ilâve etmiştir.

Kırım muharebesi esnasında, Florence Nightingale hüküm süren teşkilâtsızlık, intizamsızlık ve idaresizliklerle mücadele ederek onların yerine bildiği salâhiyet ve otorite kuvvetini ikame etti. Bu çok muhterem kadının daha o zamanlar ektiği tohumlar vaktiyle neşvünema bularak, bilâhare harp mecruhtarını tedavi ve vefiyat miktarlarını mühim mik- tarda azaltmak suretiyle (1914 - 1918) Umumî Harbinde çok mühim se- merelere ermiştir.

"Florence Nightingale" sosyal yardım işinde oynadığı rol, bu hu- susta yaydığı teşkilât ve ıslahatta harp mecruhtarını, hastaları için yap- tığından daha az mühim değildir. Bu çok büyük kadın, bugün sulh Kızı- laycılığı, sulh Kızılhaççılığı namı altında bütün medenî âlemin bu nam- daki teşkilâtlarını şiddetle alâkadar eden sosyal yardım esaslarını ku- ranların başında gelmektedir.

"Inférmiéres Visiteurs" namındaki ziyaretçi hemşireler mesleği de kasmen olsun onun eseridir.

ATOMDAN KORUNMA ÇARELERİ

— Kısım 2 —

37 sayılı dergiden devam

Özet olarak çeviren :
Dr. Remzi Gönenç

Atoma karşı koruyucu elbiseler nasıl olmalıdır. — Atoma karşı korunma için kullanılacak elbiseler evveleminde hararet şuaından muhafaza edici ve radyasyondan mümkün olduğu kadar koruyucu hassaya haiz malzemeden yapılmış elbiseler olmalıdır.

Japonya'da atom bombası atıldığı zaman halkın giydiği elbise cinsine ve mukavemetine göre zararı da değişmiştir. Açık renkte elbiseler koyu renkteki elbiselerden daha ziyade korumuştur. Açık elbiseli kimseler daha az müteessir olmuşlardır. Bunun da sebebi koyu renkli elbiseler daha ziyade hararet imtisas etmesidir. Geniş ve çok sıkı olmıyan elbiseler sıkı vücuda yapışmış olan elbiselerden daha iyi muhafaza etmiştir. Elbise ile vücut arasındaki hava tabakası daha ziyade korumuştur.

Eldivenli olan kimseler çıplak olan ellerden daha ziyade mahfuz olur. İyi malzemeden mamûl maskelerle yüzü ve gözleri mümkün olduğu kadar korumak ve radyoaktif havayı teneffüs etmemek mümkündür.

Radyoaktif zerratinın vücutta temerküzü ve nüfuzu fena âkıbetler doğurabilir. Fakat tabiat o kadar güzel vasıtalar halletmiştir ki burnumuzdaki küçük kıllar toz zerrecelerini ciğerlerimize nüfuz etmeğe mâni olduğu gibi radyo aktif hassaya haiz zerrecelerin de vücuda nüfuz etmesine mâni olur. Radyoaktif şualar belki vücudun çıplak kısımlarından daha ziyade nüfuz ederler.

Atom bombası infilâkından sonra radyoaktivite tayinine ve aranmasına koşacak ekipler havada uçan radyoaktifli zerrat ile radyoaktifli eşyaya temastan müteessir olabilirler. Fakat bu tehlikeleri düşünerek vakitinde tedbir alınırsa korunmak da daha kolaydır.

Radyoaktifli çevrelerde girip dolaştıktan sonra elbiseler çıkarılır ve muayyen olan bir yerde bırakılırsa tehlike de bertaraf edilmiş olur. Hele şüpheli ve açık bulunan vücut aksamı, meselâ eller ve ayaklar derhal yıkanılır ve akar su altında bir duş banyosu ve sabunla yıkanılırsa tehlike mümkün olduğu kadar bertaraf edilmiş olur.

Saç ve kıllar arasında radyoaktifli zerrat saklanabileceği için vücudun bu kısımları sabunla iyice ovulur ve fırçalanırsa tehlike o nisbette azalmış olur. Bu tedbirler en basit ve herkesin daima yapabileceği şeylerdir.

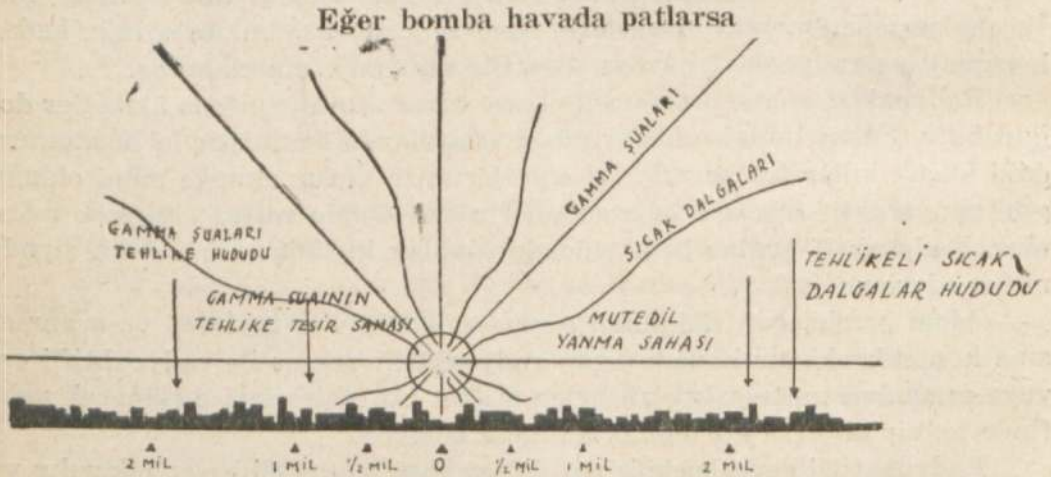
Sivil müdafaada olduğu gibi askerlere de alınacak tedbirleri vaktinde öğretmek çok fayda temin eder. Yeni harplerde her kıt'ada radyoaktif maddelerin zararlarından korunmak ve temizlenmek çarelerini bilen ve öğreten mütehassıs subaylara ihtiyaç vardır. Çünkü cephelerde kullanılacak atom bilgilerine karşı bilgili kimselerin öğretimi sayesinde orduyu korumak gerekmektedir.

Sivil müdafaada ise bombanın tesir sahasına göre korumak ve tedavi etmek için vaktinde öğretilmiş ve yetiştirilmiş personele ihtiyaç olacaktır. Zararın mümkün olduğu kadar azaltılması, ölüm ve yarıkların az olmasının temini için atom tehlikesine karşı korunma ve kurtarma tedbirlerini bilen ekiplerin sulh zamanında yetiştirilmesi zaruridir.

Bu maksat için; yangına karşı vasıta ekip, müstacel kurtarıcı ekipler, yiyecek ve su tetkik ve muayenesine ehliyetli kimselerden mürekkep ekip, (Radyoaktiften enfekte olmuş yiyecek ve içeceği tefrik için) nakil ve muhabere vasıtalarını temin ve tamir edici ekip, ilk sıhhi yardım ve radyolojik koruyucu ekiplerini hazırlamak gerekmektedir.

Atom bombası tasavvur edildiği kadar harabiyet ve zarar yapar mı?

Atom bombasına karşı memleket müdafaası yeni problem halini almıştır. Harabiyet ve zarar sahasının genişliği hasebiyle eski bombalar için tesbit edilen müdafa usullerinden mâada yeni usullere müracaat zaruridir.

İkinci Dünya Harbinde 1000 litrelik yani 500 kiloluk bombanın infilâkında 2,5 metrelik saha içindeki kimseler zarar görürler ve ölürlerd. Bugün atom bombasının tesir sahası 4000 metre hesap edilmeli, infilâk ve yangından zarar görüleceği gibi radyasyon yani şuaların tesiriyle de tehlike ve zarar göz önünde tutulmalıdır. Hele hiç bir tedbir almaz ve korunma çaresine teşebbüs edilmezse ölüm tehlikesi daha kuvvetli olacaktır. Fakat tedbir alınır ve korunma çareleri temin edilirse bazı ölüm teh-

likeleri bertaraf edilmiş olur. Bugünkü korunma çareleri hemen hemen geçen harp tehlikelerine karşı korunmaktan da fazla bir şey değildi. İnsanlık harp esnasında hemcinsini yok etmek için en kuvvetli vasıtaları bulmağa gayret ettiği kadar diğer taraftan da bu korkunç ve öldürücü vasıtalarından korunma çarelerini de araştırmakta ihmâl etmemiştir. Yapılan etüdlere bakılırsa belki atoma karşı daha kuvvetli ve emin korunma çareleri bulunacaktır. Belki bazı hükümetler malûm olan korunma vasıtalarından daha yenisini bulmuşlardır. Fakat bir harp vukuunda düşmana karşı daha az zayıat vermesi için gizli tutulmaktadır.

Atom bombasının infilâkı nasıl olur?..

Şimdiye kadar gerek Japonya'da gerekse tecrübe mahiyetinde başka yerlerde atılan atom bombalarının infilâkı, tesiri, yaptığı zarar ve insan vücudu üzerindeki tahribatı, yanıkları, radyoaktivitenin tesiri, mümkün olduğu kadar mütalâa ve tetkik edilmiştir. Bu tecrübelerle istikbalde atom kullanılacağı ve en çok zarar vereceği saha sathı arzın üstü hava tabakasında patlayanın her ihtimale karşı toprak üstü suların radyasyon ile enfekte edilmesi için kullanılması mümkündür. Japonya'daki atom bombasının tesiri incelenmesinde tahribatın en çoğu infilâk akabinde etrafa yayılan radyasyondan ileri gelmiştir. Aynı zamanda infilâkı müteakip etrafa yayılan hava tazyiki ve hararet tesirinden yanıklarla büyük zararları mucip olmuştur. Eşya parçalarının etrafa yayılması kısa bir mesafeye kadar tesir ettiği için radyasyon ve hava tazyikinden daha az zararı mucip olmaktadır. Keza su üzerine atılacak atom bombasının yapacağı tahribat hava tabakası arasında infilâk edecek bombadan tesiri az olacaktır.

Fakat muhiti meskûn olan bir nehre veya bir göle veyahut denize atılacak atom bombasının yapacağı tahribat pek yabana atılmamak gerektir. Su sathına atılacak atom bombasından etrafa yayılacak ve dağılacak radyoaktif su zerratinin yapacağı zararları düşünmek ve hesap etmek zarureti vardır.

Fakat düşman bir hükümet atom bombasını atarken en çok zararı ika için havada patlamasını tercih edeceği tahmin edilmektedir.

Japonya'da havada patlatılan atom bombası neticesi hava tazyike hararet şuaî âfetzedeleri radyasyondan daha çok olmuştur.

Şimdiye kadar atomun yaptığı ve yapacağı tesirleri ve zararları mümkün olduğu kadar mütalâa ettik :

O halde atoma karşı korunmak için ne yapmalıyız?...

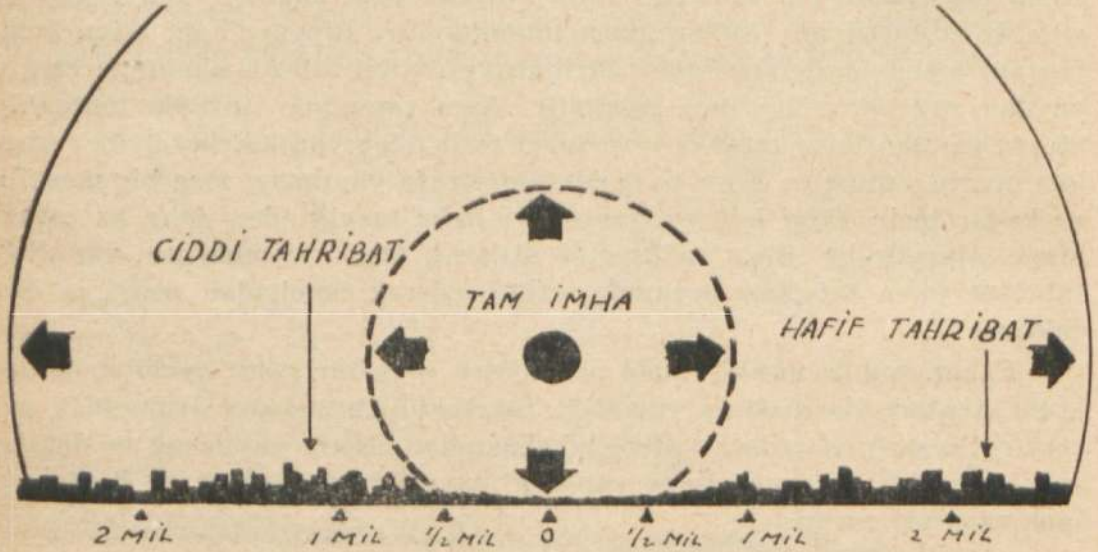
Evvelce de izah edildiği üzere atom için müdafa teşkilâtı eski bombalara karşı yapılmakta olan müdafaalarla beraber munzam olarak yeni yeni tedbirlere başvurulmalıdır. Hâlihazırda kat'î olarak korunma çare-

leri henüz malûm değilse de, mümkün olan korunma tedbirleri şimdiden alınırca zayıatın da o nisbette azalacağı tabiidir. Savaş esnasında cephede askerlerin kurşun ve topçu mermilerinden korunmak için malûm olan birçok tedbirleri aldıkları halde bazı askerlere mermi isabet etmekte ve yaralanmaktadırlar. Atom bombası için de hiç bir tedbir almadığımız takdirde total olarak ölüm veyahut ağır yaralanma, yanma, radyoaktivite den hastalanma kat'idir. Fakat bugün malûm olan tesirlerine karşı mümkün olduğu kadar koruyucu ve kurtarıcı tedbir alınırca zarar da o nisbette az olur.

Bir çok fen adamlarının tahmin ettiğine göre atomun tahmin edilen tahribatı alınacak tedbirlerle Japonya'ya ilk atılardan daha az olacaktır. Akıllı selim ve tecrübe ile zamanında hazırlık ve tedbir alınacak olursa zayıat ve zararı da o nisbette azalır.

O halde atom hücumunda ne gibi tedbirlere başvurmalıyız?..

10 saniyede yaptığı tahribatın şaması

Evveleminde havada patlıyacak atoma karşı alınacak tedbirleri gözden geçirelim: Düşman daima fazla tahribat yapacak vasıtayı ve usulü tatbik edeceği için en çok tahribat yapacak havada patlayan atomdur.

Her tarafta yapılan incelemeler neticesinde birçok korunma çareleri aranmakta ise de atom bombasının infilâkını müteakip hasıl olacak faktörleri göz önünde tutarak korunma tedbirlerini de bu faktörlere göre hazırlamak icabeder. Faktörlerin başlıcası atomun infilâkında hasıl olacak hava ve eşya parçalarının tazyik ve dağılma sahasını tayin etmek, hava cereyanları ve şartlarını tesbit etmek, tahaffuz çarelerini hazırlamak, evvelen tesbitle korunma da o nisbette geniş ve emin olabilir.

Atom bombası infilâkında radyasyon ile enfekte olan parçalara karşı ne gibi tedbir alınmalıdır?...

İnfilâkı müteakip enfekte olan parçalar ya o sahada bulunan su zer-
relerinin etrafa yayılması, veya o sahadaki toprak zerratinin etrafa sıç-
raması ve yayılması ile olacaksa ona göre tedbir düşünmek lâzımdır.
Eğer radyoaktivite kazanmış parçalar ve zerreler seyyal olmayıp sıkleti
ile olduğu yerde kalacak maddeler ise tehlikesi seyyar ve seyyal olandan
daha çoktur. Bombanın infilâk sahası muhitindeki eşyanın radyoaktif şa-
alariyle enfekte olması radyolojik korunma çarelerini istilzam edecektir.
Radyolojik korunma vasıtalarıyla radyoaktif hassayı kazanmış eşyayı ve
maddeleri tesbit etmekle başkalarını da korumak imkânı olacaktır. Bu
sayede tehlike nisbeti azalmış olacaktır.

Şimdiye kadar yazımızla tahlil ettiğimiz konular hülâsa edilecek
olursa:

Atom infilâkı İkinci Dünya Harbinde kullanılan bombaların infilâ-
kına müşabihdir. Bunun infilâk sahası, eşyaya tesiri ve enfekte etmesi,
hararet sahasının genişliği, diğer sebepleri göz önünde bulundurmakla
beraber umumiyet itibariyle alınacak tedbir geçen harpte ahnan tedbir-
lere muvazidir.

Yalnız geçen harpteki bombalarda radyoaktivite hassasının tesiri
yoktu. Bugün bu hassanın yapacağı tesir ve zararları gözönünde tutmak
lâzımdır. İnfilâk, hava tazyığı, yangın diğer bombaların yaptığı gibidir.
Fakat bunların tesir ve tahrip sahası daha geniştir.

Pasif korunma ve kurtarma tedbirleri de tesir ve tahrip sahasının
genişliğine göre alınmalıdır.

Radyoaktif tesirin yapacağı zarar ve tahribatı da bugün bilinen
usuller ve vasıtalarla tesbit ve korunma çarelerini âzamî şekilde tatbik
edecek olursak ölüm, yanık, diğer tehlikeler de o nisbette azalmış olacak-
tır. Elverir ki bu tedbirleri bilecek ve tatbik edecek kimseleri ve ekipleri
vaktinde yetiştirmiş olalım.

(Devamı gelecek sayıda)

ATEŞİ SÖNDÜREN SU İSE,
ACIYI DİNDİREN DE
K I Z I L A Y D I R

Kızılay Haftası münasebetiyle:

RADYO KONUŞMALARI

Kızılay Derneği Genel Müdürü
Dr. Remzi Gönenc

Sayın dinleyicilerim,

Kızılay haftası en büyük inkılâp bayramımız olan Cumhuriyet bayramı ile başlar, bir hafta sürer.

Yurdun her tarafında şubelerimiz tarafından kutlanır.

Kızılay dendiği zaman, insanlar arasında birbirine yardım etmeği felâket ve âfet zamanlarında düşkünlere ilk yardıma koşmayı, harp zamanlarında ise yaralılara, hastalara, esirlere, yardım etmeği kendine vazife edinen velhasıl insanlık ve hayırseverlik esasına dayanan bir cemiyyet olduğunu hatırlarız.

Memleketimizde mazisi ve kuruluş tarihi çok eski olan Kızılay Derneği, bir çok yaşlılarımızın hatırladığı üzere, Trablusgarp, Balkan, Birinci Dünya Harpleri esnasında cephe gerisinde, memleket içinde yaralılara, yoksullara, göçmenlere ilk yardım elini uzatan, ıstıraplarını dindiren, esir düşenlere yardım, aileleriyle mektuplaşmayı temin eden Kızılay Derneğidir.

Kızılay din, milliyet, mezhep, ırk farkı gözetmeksizin herkese yardımını esirgemeyen bir dernektir.

Yurt içinde millî bir çok vazifeleri olduğu gibi milletlerarası da bir çok anlaşmalarla mühim üdevi olan beynelmilel bir hayır kurumudur.

Harp zamanlarında birbirlerine düşman milletlerin siyasî münasebetleri kesildiği halde Kızılay ve Kızılhaç Murahhasları, sefirlerin, elçilerin giremediği yerlere giderek esir ve yaralıların hallerini görebilirler. Kızılay bayrağı milletlerarası bitaraf tanınmış bir alâmet olduğu için bombardıman edilmez. Ve harp vasıtalarının kullanılmasından masun kalır.

Bu kadar imtiyazı olan ve sayılan Kızılay'ı hepimizin desteklemesi ve yaşatması lâzımdır.

Kızılay ve Kızılhaç Derneeklerinin kuruluşu, esir ve yaralılara harp sahasında iyi bakılmamasından doğan bir ihtiyaç üzerine olmuştur.

Tarihi hatırlarsak, yaralı ve hastalara saygı Kızılay ve Kızılhaç kurulmazdan evvel dinimiz ve millî anânemiz icabı Haçlılarla Selâhittin Eyyubî'nin kumandasındaki Türk ve İslâm ordularının savaştığı zamandan başlar.

O zaman galip olan S. Eyyubî düşmanlarına yaralılarını toplamak ve bakmak için müsaade etmişti. Fakat münferit olan bu vak'a her muharebede tatbik edilmek için Kızılay Kızılhağların milletlerarası riayet edecekleri prensip ve kaidelerle tekâmül etmiştir. Bugünkü harp vasıtalarına göre daha ziyade tekâmül ederek esir, çocuk, ihtiyar ve acizlerin korunması hususunda milletlerarası anlaşmalarla kuvvetlenmiştir.

Kızılay'ın anlaşmalara istinaden milletlerarası ödevi olduğu gibi yurt içinde de millî vazifesi olduğunu arzetmiştim.

Hepimiz biliriz ki yurt içinde bir felâket ve âfet zuhurunda felâketzedeleri barındırmak için çadır, giyim eşyası, sıhhi malzeme gönderen Kızılay derneğidir.

Bugün bir çadırın maliyeti 250 - 300 lira arasında olduğuna göre her felâkete gönderilen çadır ve diğer malzemenin neye mal olacağını takdir edersiniz.

Bu maksat için Ankara'da Etimesğut'da büyük bir depo tesis edildiği gibi yurdun muhtelif bölgelerine de yardımcı depolar kurulmuştur.

Muhtemel bir harp vukuunda asker ve sivil yaralıların bakılması için daha şimdiden on bini mütecaviz yataklı hastaneler hazırlanmıştır.

Şubelerimizin mahallinde açtıkları aşocakları vasıtasıyla yoksullara yardım, veremlilere yardım, hep vatandaşların Derneğe yapacakları yardımla mümkündür.

Kızılay'ın daha bir çok insani ve sosyal yardımları da vardır. Fakat vaktin darlığından 10 dakika içinde hepsini huzurunuzda arza imkân yoktur.

Aşağıda okunacak Kızılay'a ait şiir ve marşla ne kadar şumullü çalıştığını ve yurtdaşlarımızın yardımlarına ne kadar ihtiyacı olduğunu takdir buyurursunuz sayın dinleyicilerim.

Elimizde bayrağımız
Koruruz bu vatani
Öz kardeşimiz sayarız
Biz her hakka taparız

Kızılay'ın bayrağıdır
Başımızda tacımız
İyilik güzellik ve hak
Başlıca amacımız

Sevgiyle ve güvenmekle
Kurulmuş temelimiz
İnsanlığa hizmet etmek
Biricik emelimiz.

TIP HABERLERİ

Kanserin ıstırabını gideren yeni bir ilâç

likelidir. Büyük ihtimamla zerke edilmediği takdirde ihtilâç ve şiddetli zâfiyete sebebiyet verebilir.

Şimdiye kadar bu esasa istinaden 10 kişi tedavi edilmiştir. Bu hastaların hepsi de hastalığın sebebiyet verdiği can çekişme devresinde bulunuyorlardı. Kendilerini tedavi eden hekimlere nazaran 8 ilâ 48 saat zarfında hastaların lokal ağrıları tamamen giderilmiş ve hastalarda bir iyilik hissi husule gelmiştir.

Ancak kimyevî madde ölüm döşeginde kıvranan ne cerrahî yoluyla ne de (x) şua ile tedavi edilemiyen ümitsiz hastalara son bir müsekkin olarak kullanıldığı için bunun daha evvel istimali neticesinde hastaların hayatlarını kurtarıp kurtaramıyacağını tahmin etmek imkânsızdır.

Nitrojen hardaliyle hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar kimyevî maddenin esas itibariyle kanser tümörlerinin büzülmesine sebebiyet verdiği müşahede edilmiştir. İnsan kanserleri de mevzu bahis tümörün zararsız tümöre kalbolunmasından husule gelen değişikliklerden bazılarını belirtmiştir.

Birleşik Amerika'da doktorların belirttiklerine göre, Aşırı derecede ıstırap veren kanser ağrılarını gidermek hususunda zehirli nitrojen, hardal kimyevî maddeleriyle başarılı neticeler elde edilmiştir. Nitrojen hardal terkipleri zehirli gazle yakınlığı olan kimyevî maddelerdir. Aynı zamanda nitrojen hardal kimyevî maddelerle mahdud sayıda hastanın kanser tümörlerinin büzülmeğe meylettiği de müşahede edilmiştir.

Bundan bir kaç yıl önce yapılan lâboratuvar tecrübeleri hardal terkiplerinin kanser nesiçlerinin büyümelerini durdurmak kudretinde olduğunu belirtmiştir. Lâboratuvarda tecrübeye tabi tutulan hayvanların damarlarına bu madde zerke edildiği vakit nitrojen hardalları sıhhatli nesci ve kanserli gelişmeleri de tahrip etmiştir.

Doktorların belirttiklerine göre, yeni gelişme bir kanser tedavisi değildir. bu terkip sadece tahammül edilmesine imkân ve ihtimal olmayan ağrıları durdurmakta ve belki de küçük lokalize kanserlerin cerrahiye başvurulmadık yayılmalarına mâni olan bir usuldür. Lâkin, tedavi teh-

Nitrojen hardal tedavisini açığa vuran ve George Washington hastanesine mensup bulunan Dr. Galvin T. Klopp bu hususta şunları söylemiştir:

“Bu usul kanser tedavisinde misli bulunmayan bir terkinin zerke-dilme usulüne kapı açmıştır.”

SUN'İ KALP

Tabii kalp vazifesini gören ve bu hasta kalbin ameliyeti esnasında vücudu canlı tutan bir cihaz Birleşik Amerika'da yapılmıştır.

Bu cihaz insanlarda kullanılmak üzere henüz hazır olmamakla beraber lâboratuvarda, 46 dakika süren bir ameliyat esnasında hayvanları canlı olarak muhafaza etmiştir. Tecrübeler için kullanılan bu hayvanların ameliyattan sonra gayet sıhhatli oldukları müşahede edilmiştir.

Sun'î kalp davul şeklinde uzun bir silindir, bir pompa takımı ve kan de, romatizma veya başka bir hastalık neticesinde fena hale girmiş kalplerde, evvelce imkânsız olan ameliyatın icrası kabil olacaktır.

Filadelfiya Şehrinde Jefferson Medical College Profesörlerinden Dr. John J. Gibbons 15 senedenberi sun'î kalp vücuda getirmeğe çalışıyor. Amerikan Sıhhat Bakanlığı Dr. Gibbons'a bu alet üzerinde çalışmalarına devam edebilmesi için 26827 dolar vermiştir.

Sun'î kalp, insanlarda kullanılmak üzere tekâmül ettirildiği takdir-miktari ile pompaların sür'atini tanzim eden bir elektrik kumanda ter-tibatından mürekkeptir. Bu alet tabii kalbin kana oksijen vermek ve tazelenmiş kanı damarlara sevk etmek vazifesini görür.

Dr. Gibbons evvelâ tecrübelerinde kalbe kullanılmış kanı iade eden damarları kenetler. Bu kan kalbe gitmeyip, dakikada 50 veya 100 kere bir mihver etrafında dönen silindire karşı sıçratılır. Kan silindir üze-rinde ince bir zar teşkil ederek bu silindirden geçirilen oksijeni içine çekince tabii teneffüste olduğu gibi, karbon dioksit çıkarır. Karbon diok-sit, silindirin üst tarafından kaçtığı gibi oksijen ile dolu olan kan, da-marlar vasıtasıyla vücuda sevk edilir.

Zayıflamak Modasına Kapılarak

Gıdanızı Kesmeyiniz...

KANSER REHBERİ

Birleşik Devletlerde 630 dan fazla klinik kanser teşhisi ve tedavisine hasredilmiştir. 48 devletin her birinde kanserden mustarip olanlara yardım olarak yeni bir kanser rehberi sadece kanseri teşhis için 165 klinik bulunduğunu bildirmektedir. Bu rehber Birleşik Devletler hükûmetinin bir organı olan Millî Kanser Enstitüsü tarafından hazırlanmaktadır. Bu başlıca sağlık ve hayır cemiyetlerinin kanser hastalarına yardımlarında kolaylık olması için yapılmıştır.

Bu rehberde aynı zamanda 268 kanser araştırma merkezlerinin isim ve adresleri vardır. Yalnız kanser hastalıkları için olan 17 hastane-nin ismi buna dahil edilmemiştir. Bunlara ilâveten rehberlerde sitoloji muayenesi ve hastaların evlerde yaptıkları tedaviler hakkında malûmat vardır.

Rehberlerde tedavi ücretlerini veremiyen ilerlemiş kanser hasta-ları için sıhhat bakım evleri de gösterilmiştir. Kanser neticesinde ölümün bir istatistiği ile her devletin kanserle mücadelesi hakkındaki kanunları da bu kitaba dahildir.

ELEKTRİKLİ İĞNE

Birleşik Devletlerde elektrikle işliyen yeni bir teşrih iğ-nesi meydana getirilmiştir. Ticart mecmuasının bildirdiğine göre iğne bir civciv embriyonunun sinir sistemi üzerinde ameliyat yapabile-cek kadar hassastır.

Bu yeni alet, civciv embriyonunun arka beynini ayırmak ve kalpte sinir hücrelerinin teşekkülüne mâni olmak için kullanılacaktır. Bu şe-kilde fen adamları bazı ilaçların tesirinin sinir sistemi üzerinde mi yok-sa kalp adalesi üzerinde mi olduğunu anlıyabileceklerdir.

Tecrübeler iğnenin insan nesiçleri üzerinde yapılan bu çeşit ameli-yatlarda da kullanılıp kullanılamayacağını gösterecektir.

Bu iğne Chicago'da Illinois Teknoloji Enstitüsünün Armour Research Foundation'ı tarafından meydana getirilmiştir.

**Sevinçli ve acıklı günlerinde
Kızılay'ı hatırla**

KAN NAKLİ

Şahdamarlarından kan naklini çabuk bir şekilde yapmak için Amerikan doktorları yeni bir teknik meydana getirmişlerdir. Bu tedavi şekli kritik şok veya fazla kanama olduğu zaman toplar damarlardan yapılan kan nakli hastalara kâfi gelmediği vak'alarda kullanılmaktadır.

Şah damarları kanı kalpten götürdükleri için yeni metod yüksek bir tazyik altında daha fazla bir akış temin etmektedir. Halbuki toplar damarlar kanı kalbe götürdüklerinden bir kalp krizini önlemek için toplar damardan yapılan kan nakli çok yavaş bir şekilde olmalıdır.

Şahdamar kan naklinde dört dakikada 47 litre kan nakledebilir ve bir hastaya bu müddet zarfında 9.40 litreye kadar kan verilmiştir. Umumiyetle toplar damardan yapılan 47 litrelik bir kan nakli yarım saatten üç saate kadar vakit alır.

Şoktan veya kanamadan mustarip hastaların tansiyonu düşüktür. Şahdamarından yapılan kan nakli kalbi çalıştırmakta ve tansiyonu yükselterek, hasta ne kadar kan kaybederse etsin, normal tansiyonu devam ettirmektedir. Kan nakil makinasında tazyik bir tulumba tarafından veya kanı ihtiva eden şişeyi kalp seviyesinden 1.8 metre kadar yukarıya kaldırmakla temin edilmektedir.

Bu yeni kan nakli metodu Amerikan Anestezi Kongresinde Washington Walter Reed Hastahanesi doktorlarından Dr. Sam F. Seeley tarafından anlatılmıştır. Dr. Seeley bu kan naklinin bütün kanla olduğu kadar kanın sulu kısmı olan plasma ile de olabileceğini söylemektedir. Bu tekniğin damarda hasıl olan kan pıhtılaşmasına karşı da kullanılabilmesi için incelemeler yapılmaktadır.

GENÇ KIZLAR

Meslek seçerken en güzel meslek olan

HEMŞİRELİĞİ

Seçiniz!

Çünkü kızlar için en şerefli ve

zevkli meslek hemşireliktir.

İnsan ömrünü uzatan ot

Hiroşimaya atılan atom bombası, âlimleri mesgul eden mühim bir meseleyi ortaya attı.

Atom bombası yeni bir vesile ile tekrar kendisinden bahsettirmektedir. Hatırlardadır ki, Japonya'ya kayıtsız, şartsız silâhlarını bıraktıran atom bombası Hiroşima şehrini mahvettikten sonra, Birleşik Amerika ve İngiltere hükûmetleri atom bombasının radyo aktif tesirlerinin tetkik edilmesi için buraya ilim heyetleri göndermişlerdi. O günden bu güne tetkiklerine devam eden heyetler peyderpey raporlarını ilgili makamlara sunmaktadırlar.

Bu raporlar da derhal tesirini icra etmiş, yahut etmekte ve daha da edecek olan radyoaktivite hâdiselerinden bahs olunmaktadır.

Meselâ beyaz bir elbisenin kumaşına bir şey olmadığı halde, diğer renkte olanlar didik didik olmuşlar veyahut gül haline gelmişlerdir.

Kızılîâc hastahanesi cerrahlarından Dr. Terufumi Sasaki şu hâdiseyi anlatmaktadır : Dört kişilik bir aile bombardımandan evvel öteberilerini bahçeye gömdükten sonra şehri terketmişlerdir. tekrar döndüklerinde bahçenin eşyalarını gömdükleri o kısmını açmışlar ve bu dört kişilik aile bir kaç gün fark ile birbiri arkasına ölmüşlerdir. Altı ay sonra resmî istatistikler Hiroşima kurbanlarını 306.545 kişi olarak tesbit etmekte idi.

Halbuki bu facia yerinde hiç umulmadık bir mucize meydana gelmiştir.

İlk zamanlarda bomba atılan sahadaki toprağın nebatî kuvveti kalmamış gibiydi. Hiç bir yerde ot bitmiyordu. Bazı yerliler topraklarını ekmeğe çalışsalar da, ekmeleri heba oldu. Mahsul alamadılar.

Bununla beraber toprak yavaş yavaş ziraî hayatîyetini iktisap etmiş o zaman da radyoaktif inşiaların nebatat üzerindeki acayip tesirleri dikkati çekmiştir. Toprak son derece feyizlenmiştir. Bahçıvanlar şimdiye kadar ömürlerinde görmedikleri şekilde havuçlar toplamışlardır. Patlıcanların ve sovanların yüzde 25 inin ikiz oldukları görülmüştür. Harabelerde, şurada burada biten yabancı otların eskiden hiç bilinmiyen otlar olduğu dikkati çekmiştir. Bu yabancı otlardan salata yapmağa müsait gibi görünenlerini bir balıkçı toplayarak, tecrübe etmiş, bu ottan iyi salata yapıldığını görünce artık her akşam bu salatayı sofrasından eksik etmemiştir.

Bir kaç hafta sonra beyaz saçlarının gün geçtikçe siyahlaşmakta olduğunu hayretle farkına varmıştır. Aynı zamanda çehresindeki buruşuklar da zail olmağa başlamıştır. İhtiyar adam şimdi kendisini eskisinden çok canlı kanlı hissetmektedir. Kuvveti yerine gelmiştir, vücudu aynı zamanda sıklet almıştır. O zaman bu bilinmedik yabani otun, onunla beslenenleri gençleştirdiği neticesine varılmıştır.

Bunun üzerine sihirli otun bittiği yerlere umumî bir hücum başlamıştır. Bu otların o kadar kökleri bile kazınmıştır ki, tetkikata gelen Amerikan ve İngiliz heyetleri bir iki yaprağı zor bulmuşlardır.

Lâboratuvarlarda bu yaprakların ilk tahlili yapılmış ve Hiroşimalıların “uzun gençlik otu” diye isim verdikleri bu otun kuvvetli miktarda radyoaktif unsurları ihtiva etmekte olduğu anlaşılmıştır. Bu yabani otaki unsurların insanları nasıl gençleştirmekte olduğu bundan evvel yapılan tetkiklerle karşılaştırılmaktadır. Çünkü Hindistan’da ve Çin’de radyoaktif sahalarda yetişen bir otun insanları az çok gençleştirdiği hakkında tecrübe üzerine edinilmiş malûmat vardı.

Çin’deki yerliler bu ota “Fu-Ti-Tieng” yani “Uzun Hayat İksiri” ismini vermişlerdi. Hattâ Çinli bir âlim bu otun insan hayatını üç misli uzatabileceğini iddia etmişti. İddiasını teyit etmek içinde bu otlara çok aşık olan filleri misâl gösteriyordu. Malûmdur ki filler çok uzun ömürlüdürler Hattâ kendisi dahi bu otları yemek sayesinde iki yüz elli yaşma vâsıl olmuş ve yirmi dört defa evlenmiştir.

Mahallî kalmış olan bu hâdiseler Hiroşima bombardmanı yüzünden şimdi birer birer ele alınıp tetkik edilmekte, İngiliz ve Amerikan heyetlerinin mesai sahaları da genişlemektedir.

Hakikaten kendi radyoaktivitesi ile insanlara böyle uzun ömür temin eden otlar var mıdır?

Varsa, İkinci Dünya Harbi, tabiatın mühim bir sırrını daha insanların öğrenmelerine vesile olmuş addedilecektir.

ATEŞİ SÖNDÜREN SU İSE,
ACIYI DİNDİREN DE
K I Z I L A Y D I R

Şeker kamışından sentetik kan plâzması elde ediliyor

Atom hücumuna uğramış bir şehirde geniş ölçüde kan plâzmasına ihtiyaç hasıl olacaktır. Bulunan sentetik madde, dünyada hiçbir kan bankasının karşılayamayacağı ihtiyaca cevap verecektir.

Bugün bütün ilim âleminin dikkatini çeken bir hâdise de şeker kamışının tahammürüdür. Şeker kamışının tahammür etmesiyle dekstran ismi verilen bir madde meydana gelmekte, bu da tıp âlemi için çok geniş imkânlar vadetmektedir. Bunun üzerinde bilhassa İsveç ve Amerikan ilim adamları ısrarla durmakta ve bu keşfin gelişmesinden çok şey beklemektedirler.

Bugün İsveç ve Amerikan tıp muhitlerinden sızan haberlere göre, dekstran kan plâzması olarak kullanılmağa çok elverişlidir. Kan naklini icap ettiren pek çok hâdise de kan plâzması yerine şeker kamışının tahammür etmesiyle meydana gelen dekstran kullanılmış ve çok müsbet neticeler alınmıştır.

Geçenlerde Amerikan deniz kuvvetleri sahihî servisine mensup yüzlerce mütehassısın önünde bir konferans veren İsveçli Profesör Cunnar Thorsen bu maddeden (Mucize) olarak bahsetmiş ve İsveçte 25000 kan verme vak'asında dekstran kullanıldığı ve iyi neticeler elde edildiğini açıklamıştır.

Dekstranın penisilin gibi teammüm etmesi ve her eczanede satılması yakın bir istikbalde imkân dahiline girecektir. Bugün her devlet kan bankasını kurmakta müşkülâtla karşılaşmaktadır. Çünkü, böyle bir stok yapabilmesi için kan vericiler bulmak ve bunlardan kan almak icap etmektedir. Bunun da kolay bir şey olmayacağı bedihidir. Fakat, dekstran'ın yapılması bu meseleyi kökünden halledecek ve âcil vak'alarda kolaylıkla hastanın hayatı kurtarılacaktır.

Amerikalılar dekstrana bilhassa atom silâhlarına karşı mücadele vasıtası olarak bel bağlamaktadırlar. Atom hücumuna uğramış bir şehirde geniş ölçüde kan plâzmasına ihtiyaç hasıl olacaktır. Dünyanın hiçbir kan bankası ihtiyacı karşılayacak durumda değildir. Fakat, tabii kanın yerine bu sun'î plâzma ikame edilirse mesele halledilmiş olacaktır.

Görüldüğü gibi, tecrübe devresini geçirmekte olan bu (Mucize) madde istikbalde çok mühim bir rol oynamaya hazırlanmaktadır.

KIZILAY ve KIZILHAÇ HABERLERİ

GENEL MERKEZ ÇALIŞMALARI

Genel Merkez tarafından Aralık 1950 - Şubat 1951 ayları arasında yurdumuzda vukua gelen muhtelif âfetler dolayısıyla yapılan yardımların müfredatı aşağıda gösterilmiştir.

Tarih	Yardım yapılan yer	Yapılan yardım Lira Krs.	İzahat
15. 12. 1950	Kastamonu	400. — Lira	Yangın dolayısıyla
18. 12. 1950	Lâdik	500. — "	" "
" "	Trabzon	5.000. — "	Muhtaç halka mah- rukat yardımı ol- mak üzere
" "	Giresun	5.000. — "	"
21. 12. 1950	Karaay Derneği	1.000. — "	Sağır, Dilsiz ve Körler Okuluna yardım olmak ü- zere
" "	Konya	2.000. — "	Aşocağına
" "	Gölköy	300. — "	Yoksul halka yar- dım olmak üzere
" "	Tefenni	200. — "	Yangın dolayısıyla
" "	Yalvaç	300. — "	" "
1. 2. 1951	Erbaa	250. — "	" "
8. 2. 1951	Edirne	50. — "	" "
6. 1. 1951	Araç	50. — "	" "
" "	Rize	50. — "	" "
16. 1. 1951	Burdur	1.100. — "	" "
27. 12. 1950	Çatak	1.500. — "	Muhtaç halka mah rukat yardımı ol- mak üzere

İSPANYA KIZILHAÇININ VERDİĞİ ALTIN MADALYALAR

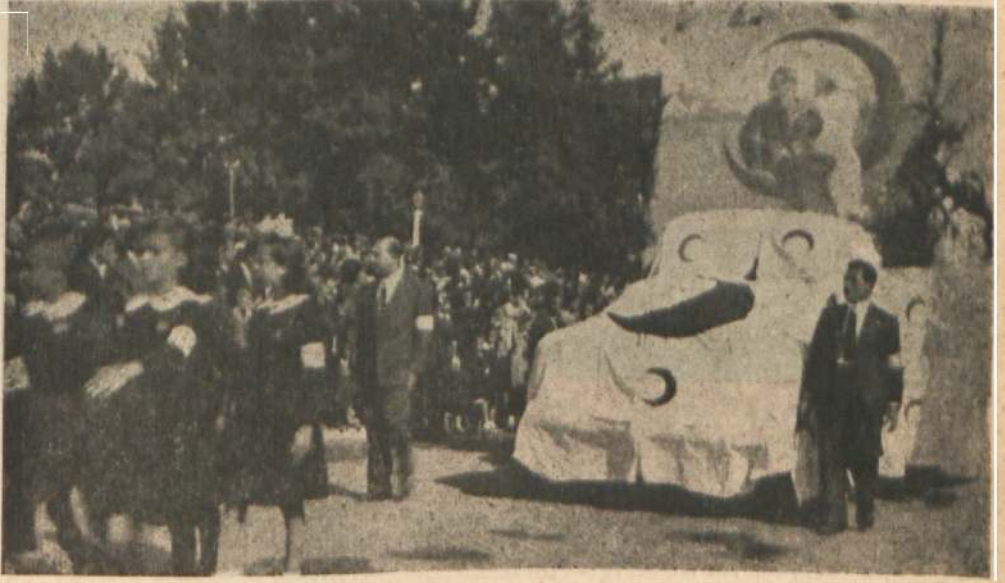
1950 yılı temmuz ayında Kızılay Derneği Eminmnü Şubesi tarafından tertip edilen Milletlerarası Bebek Sergisini görmek üzere İspanya Kızılhaçı Başkanı Düşes Viktorya şehrimize gelmişti.

Sergiye ve bu meyanda Kızılay Teşkilâtına gezen ve gördüğü hüsni kabul ve mesaiden ferkalâde mütehassis olan Düşes; sergi organizatörü Nedim Akçer ile Kızılay Derneği Başkanı Necip Hanel, Kızılay Sanatevi Başkanı Safiye Hüseyin Elbi ve Hemşire Okulu Direktörü Asuman Türer'i birer madalya ile taltifi karar altına almıştı.

Yukarıdaki resimde madalyalarını almış olan Sayın Başkan Necip Hanel (ortada) Sayın Bayan Safiye Elbi (solda) ve Sayın Bayan Asuman Türer (sağda) görülmektedir.

**KIZILAY'A ÜYE OLMAK
İNSANLIK BORCUDUR**

Fotoğrafla Şube Çalışmalarımız

1950 yılı, Kızılay Haftasının başlaması münasebetiyle, Mersin Şubemizin tertip ettiği gösterilerden iki fotoğraf.

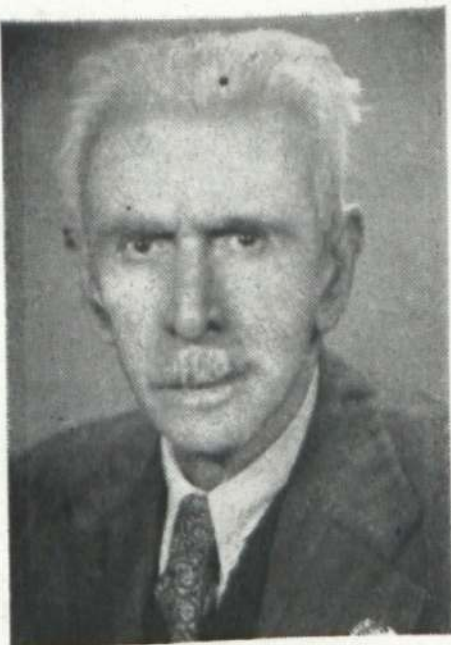

Kızday Haftası münasebetiyle Akşehir Şubemizin tertibettiği törenden iki görünüş.

Kadıköy Şubesi başkanı
Kâzım Yada
Onursal Üye

Bolu Şubesi Başkanı
Dr. Mithat Atam
Onursal Üye

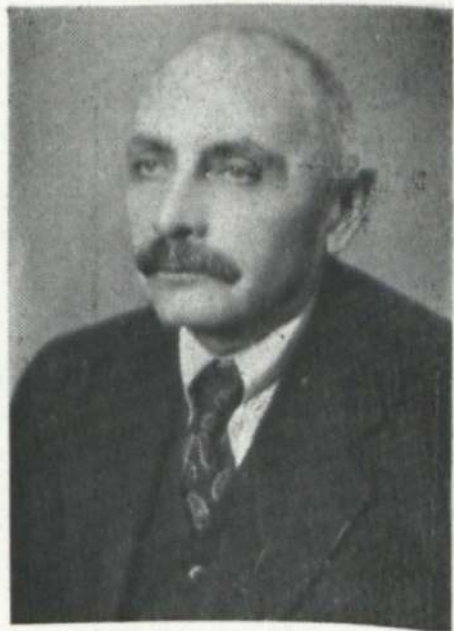

İstiklâl Şube Kurulu Üyesi
Salih Alşan
Onursal Üye

1951 O
Üyele

Onursal erimiz

*Karşıyaka Şube Kurulu Üyesi
Tahir Bor
Onursal Üye*

*İstiklâl Şube Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Bahattin L. Varnalı*

*İstiklâl Şube Kurulu Üyesi
Sermet Özören*

23. 12. 1950 Cumartesi günü İstiklâl Şubemizin dört Onursal Uyesine rozetlerinin verilme töreninde Şube Başkanımız Hayri Akyüz konuşurken.

İstiklâl Şubemizin yeni açtığı dispanser binasının açılış töreninde bulunanlardan bir grup.

Çeviren : Orhan ÇANDARLI

● İTALYA'DA :

İtalyan Gençlik Kızılhaçı, mektep çağındaki çocukları korumak için dispanserler açmağa karar vermiştir.

Bu maksatla açılan dispanserlerde hasta kabulüne başlanmış ve kısa zamanda iyi neticeler elde edilmiştir.

Şimdiye kadar dispanserlere sıhhi tedaviye muhtaç 350 çocuk müracaat etmiş ve hepsine de yer temin edilmiştir.

Dispanserlerde hastalara gösterilen ihtimam son derece mükemmel olduğu İtalyan gazetelerinde çıkan yazılarda da belirtilmiştir.

● ÇEKOSLOVAKYA'DA :

Çekoslovak Gençlik Kızılhaçı, hastahanelerde nekahet devrelerini geçiren yardıma muhtaç vatandaşlara muhtelif gıda maddeleri bedava olarak dağıtmıştır.

Bu gıda maddelerinden şimdilik 400 kadar vatandaş faydalanmıştır. Gıdaların çoğunu şekerli maddeler teşkil ediyordu. Malûm olduğu üzere Çekoslovakya'da gıda maddeleri çok pahalıdır.

● İSVEÇ'DE :

İsveç Kızılhaçı, vereme müstait 300 vatandaşı tedavi ettirmek ve bakımlarını sağlamak vazifesini deruhte etmiş ve bunları derhal prevantoryumlara yatırmıştır.

Bu insanlar için hastalıktan kurtulduktan sonra hayatlarını daha kolay şartlar altında idame ettirebilmeleri için de yeni bazı tedbirler düşünülmüştür.

İsveç Kızılhaçı aynı zamanda yeni Krallarının şahsi yardımı sayesinde iki prevantoryum daha açmak için teşebbüse geçmişlerdir.

Uç zengin hayırsever vatandaş yeni açılan bu prevantoryuma iki adet Ambulans Otomobili hediye etmişlerdir.

● MEKSIKA'DA :

Meksika Kızılhaçı Ambulans Servisinin başlıca vazifelerinden biri de : yolda kazaya uğrayanları derhal en yakın tedavi merkezine götürmek ve ilk tedavilerini sağlamaktır.

Şimdiye kadar Meksika Kızılhaçı, Ambulans Servisinin zamanında yaptığı müdahalelerle 300 vatandaşın hayatını kurtarmağa muvaffak olmuştur. Ambulans Servisinde vazife görenlerin hepsi kadın ve bu kutsal vazifeyi de fahriyen görmektedirler.

● FRANSA'DA :

Fransız Kızılhaçı 1949 senesinden beri komşu ve dost memleketlerle hastabakıcı hemşire mübadelesi yapmaktadır.

Şimdiye kadar, İtalya ile 36 hemşire mübadelesi yapılmış ve iyi neticeler elde edilmiştir.

Bu mübadeleler hemşirelerin bilgilerini artırmakta ve aynı zamanda da çeşitli hastabakımı öğrenmelerine vesile olmaktadır.

Fransa'nın halen Amerika'da altı hemşiresi bulunmakta ve ileride bu miktar daha da artırılacaktır.

Amerika, Fransa'ya henüz mübadele konusunda hemşire göndermemiş ise de yakında gönderecektir.

● JAPONYA'DA :

On bir seneden beri Japonya'da görülmemiş bir tayfun zuhur etmiş ve Japonya'nın mühim şehirlerini altüst etmiştir. Tayfunun vuku bulacağı meteoroloji istasyonları tarafından halka zamanında ihbar edilmiş ve Kızılhaç bu konuda gerekli yardımları zamanında yapabilmek için tertibat almıştır. Tayfun geçer geçmez, tahribatın vuku bulduğu bölgelere derhal yardım ve Ambulans ekipleri, doktorlar ve hemşireler gönderilmiş ve 4000 e yakın kazazedeye gerekli yardım yapılmıştır.

Japon Gençlik Kızılhaçı da, tayfundan zarar görenlere yardım etmek için vazife almış, kazazedelere yiyecek ve içecek dağıtmıştır.

● NIGARAGUA'DA :

Nigaragua Kızılhaçı, fakir aile çocuklarını tedavi ettirmek maksadiyle bir dispanser açarak faaliyete başlamıştır.

Dispanserin açılmasında hükümetten veyahut herhangi sosyal bir teşekkülden yardım görülmemiştir.

Dispanserin faaliyetinde rol alanların hepsi fahridirler.

Dispanser her gün saat sekizden akşam 18 e kadar çalışmaktadır.

● AMERİKA'DA :

Birleşik Devletlerde inşa edilen bir tecrübe evinde yaz ve kış rahatlık için sıcaklığı aksettiren alüminyum tabakaları kullanılmıştır. Ohio Devletinde Cincinnati Üniversitesinde iklim mütehassısı Dr. Clarence A. Mills'in yedi odalı evinin yerleri, duvarları ve tavanları güzel bir şekilde renklendirilmiş alüminyum tabakaları ile kaplanmıştır. Evde hiçbir izolasyon, pencere ve kapılarda soğuğa karşı tahkimat, harciâlem ısıtma veya sıcak ve soğuk hava tertibatı yoktur.

Bu evin duvarlarının üst kısımlarında içinde sıcak havalarda kullanılmak üzere soğutucu borular bulunan alüminyum oluklar vardır. Bu olukların içinde aynı zamanda elektrik ısıtıcı tertibatı vardır. Yerlerdeki alüminyum tabakaların üzerinde yumuşak kavuçok paspaslar ve bunun üzerinde de her yeri kaplıyan ve sıcaklığı bir kaç saat muhafaza eden plâstik halılar vardır.

Soğuk havalarda oluklardaki ısıtıcılar sıcaklık neşretmektedir ve bu sıcaklık tavan ve duvarlar tarafından aksettirilerek sıcaklığın kaybolmasını asgariye indirmektedir. Sıcak havalarda bu halin aksi olmaktadır; Sıcak hava duvarlar tarafından soğutucu borular aksettirilmekte ve bunlar tarafından masedilmektedir.

Bu sistem bir duvar düğmesiyle açılıp kapanabilir ve sadece odada bulunduğu zaman kullanılır. İçeri giren temiz soğuk hava temizlenmek için filtrelanmektedir.

HİKÂYE

RESİMDEKİ SIRLAR

Çeviren : Saadet AKIŞIK

Son müşterisi de gidince, Doktor Daniel Lacombe yorgun bir halde koltuğa gömüldü. Önündeki masada kırmızı maroken bir çerçeve içinde mütebessim çehreli bir genç kız resmi vardı. Daniel, resmi eline aldı. uzun,uzun baktı. Sonra, içini çekerek çerçeveyi güllerle dolu vazounun yanına bıraktı. Benliğini derin bir keder sarmıştı. Ani bir hareketle masanın çekmesini açarak, içinden başka bir resim daha çıkarttı. Bu, çerçevesiz bir resimdi. Onu da karşısına koydu. Baktıkça, uzun bir rüya âlemine dalıyor, yavaş, yavaş tebessüm ederek resim sanki canlanıyordu. Çok genç ve çok cazip bir insanın hayaliydi bu. Plâtin renkli uzun saçları küçük buklelerle çehresini süslüyordu. Derin bakışlı gözleri durgun gölleri andırıyor, küçük burnu, daima tebessümle bükülen güzel ağzı, çehresini birer ziynet gibi renklendiriyordu. Tahayyülden daha harikulâdeydi. Genç adam resmi büyük bir hayranlıkla seyrederken, kapı açıldı. İçeri uşağın girdiğini zanneden doktor :

— Clément, biliyorsun ki hiç kimseyi kabul etmiyeceğim, diyerek önündeki resme yeniden gözlerini dikti.

— Demek beni de kabul etmiyeceksin, öyle mi?

Gülerek söylenen bu söz üzerine Daniel başını arkaya çevirdi ve hemen ayağa kalktı :

— Marc, aziz dostum. Ne fevkalâde bir şey. Seni burada görmek beni ne kadar şaşırttı.

— Kırk sekiz saat izinliyim. Bunu da seninle beraber geçirmeği arzu ettim. Bilirim eski dostum Daniel benimle olmayı çok ister.

— Koca adam seni... Beni bundan daha çok keyiflendirecek bir şey olmadığını sen de bilirsin.

İki dost koltuklarına oturdular. Clément'in getirdiği şarabı içerken Marc konuşmağa başladı :

— Söyle bakalım Daniel, mesut musun? Mari Anne ile nişanlandığını öğrendiğim zaman, ne kadar sevindim, bilsen. Bundan daha iyi bir seçme yapamazdın doğrusu. Marie, zarif, iyi ve dürüst bir insandır. Bu evlenme, senin pek şanslı bir insan olduğunu gösteriyor dostum.

— Haklısın Marc. Marie, dediğinden de üstün bir insandır. Ve ben de bu konuda şanslı bir insan olduğumu kabul ediyorum. Ancak... Bugün ne yaptığımı ve ne de yapmam lâzım geldiğini bir türlü kestiremiyorum.

Vazifemin veya saadetimin nerede olduğunu bilemiyorum. Senin nasi-hatına muhtacım Marc.

— Beni korkutuyorsun Daniel. Yoksa bu evlenmeğe mani olacak, bilmediğim bir hadise mi var?

— Evet, veya hayır. Şunu bil ki, bu işte Marie Anne'm hiç bir su-çu yoktur. Ama her şeyi kendisine anlatınca çok üzülecektir.

— Evvelâ bana anlatsan daha iyi olur. Belki, eski arkadaşına bi-raz yardımam dokunur.

Doktor Daniel bir sigara yaktı. Dumanını dalgın gözlerle bir müd-det seyretti ve konuşmağa başladı :

— Marie Anne'ı seviyorum. Bu yüzden de ne yapacağımı bile-miyorum ya. Bütün olan hadiseleri ona anlatmak zorundayım. Bir kaç zaman evvel, Durand Fournier'lerdeki bir toplantıya davet edildik. Ma-rie rahatsız olduğu için gidemiyecekti. Ben de onsuz gitmek istemiyor-dum. Fakat Madam Fournier ile Marie'nin ısrarlarına dayanamayarak bu toplantıya gitmeğe istemiyerek boyun eğdim.

Doktor yerinden kalkarak masanın üzerindeki çerçevesiz resmi al-dı ve arkadaşına uzattı. Marc resmi alınca tuhaf bir sesle konuştu :

— Ne kadar güzel ve cazip bir kız bu Daniel.

— Brigitte, diye doktor cevap verdi. İşte o akşam bana tanıştı-
lan genç kız.

— Marie Anne ile nişanlı olduğunu belki de bilmiyordu, değil mi?

— Evet, zaten o gece hiç bir şey düşünecek halde değildim. Brigitte, menekşe rengi — gözlerinin rengiydi — muslin bir tuvalet giymişti. O kadar cazip ve o kadar zarıftı ki, gözlerime bakan o'nu takdir ve zevk-le seyrettiğimi kolayca anlardı. Seni temin ederim ki, çok güzeldi. Ev sahibi onu ve halasını bana tanıştırdı. Halasının adı Madam Rochblavé idi. Brigitte'i mücadele istiyerek dansa kaldırdım. Bu genç varlığı kolla-rımda tutarken, haz ve gururun düğümlendiğini hissediyordum. Dans bitince, bu güzellik timsali genç kızla, تنها bir yere çekilerek konuşma-ğa başladık. Sesindeki ahenkli titreyiş, kulaklarımda bir müzik gibi çın-lıyordu. Bununla beraber, yanında fazla durmadım. Bu, belki korkudan doğan bir kaçıştı. Yalnız öğrendiğime göre, Brigitte bir yetimdi. O ak-şamdan sonra Brigitte'i görmemek için bütün gayretimi sarfettim. Fa-kat muvaffak olamadım. Halasının evine giderken bir talebe gibi heye-canlıydım. Bu gidişten sonra onları, sık, sık ziyaret ettim. Bir gece Brigitte beni geçirmek için bahçe kapısına kadar geldi. Ay ışığında büsbütün güzelleşen menekşe rengindeki iri gözlerini, gözlerime dikti. Sesinde belli bir heyecan vardı.

— Seni seviyorum Daniel, dedi. Fakat bunu sana itiraftan öyle çeki-niyorum ki.

Bu çocuk safiyetiyle söylenen sözler, bir anda kalbimi ıstırapla doldurdu. Ne yapmalı ne söylemeliydim? Sesimi ciddileştirerek cevap verdim:

— Yanıldığınızı söylemem lâzım Brigitte. Çünkü ben nişanlıyım ve nişanlımı da seviyorum.

Yüzü bir anda değişti. Gözleri nemlendi ve kederli bir sesle cevap verdi:

— Oh, affedersiniz. Ben öyle bir budalayım ki. O balo gecesi sizi çok beğendim. Ve o akşamdan beri hep sizi düşünüyorum. Siz, yalnızlığın ne olduğunu bilir misiniz? Dünyada kimsesiz olmanın acısını hiç duydunuz mu? İşte ben maddî ve manevî bir yalnızlık içindeyim. Halam da beni sevmez. Sevgi ve şefkatten mahrum olmak kadar insanı yıpratana ne vardır?

Bunları söyledikten sonra, hıçkırıklarla sarsılmaya başladı ve güzel başını omuzuma dayadı. Onu üzmeğe cesaret edemedim. Zira, bedbaht bir insandı o. Hıçkırıklı bir sesle Brigitte yeniden konuştu:

— O halde kalbinizde bana da küçük bir yer vermenizi istiyorum. Bu da mümkün değil mi Daniel?

O kadar bitaptım ki ağzımdan yavaşça :

— Dediğiniz gibi olsun sözleri döküldü.

Onu bundan sonra gene halasının evinde gördüm. Gözlerinde aşk ışıklarının tutuştuğunu okudum. Fakat o, bana hiç bir şey söylemedi artık. Sanki benden korkan, kaçan bir hali vardı. Ama bir gün onu büro-da görünce çok şaşıtm. Zavallı kız çıldırmıştı âdetâ. Halası onu bu yaşayıştan kurtarmak için zengin fakat ihtiyar bir insanla evlendirmek istiyordu. Ne yapacağını şaşırmış olduğu için benden akıl danışıyordu. Kendisini mümkün mertebe teselliye çalıştım. Fakat o, evlenmeyi bütün şiddetiyle reddetti. Aradan bir müddet geçti onu görmedim. Fakat yine bir gün bana geldi. Bu gelişinin teşekkür etmek için olduğunu ve artık buradan gideceğini söyliyerek bu resmi uzattı.

— Beni size unutturmayacak bir hâtıra, dedi, ve sonra yavaşça mırıldandı :

— Beni hiç unutmayın, emi...

İşte böyle Marc. Ne olacağımı bilemiyorum. Marie'yi seviyorum. Ama, sebebini bilmediğim bir hisle de Brigitte'i unutamıyorum. Bana takılıp kalan, yalvaran gözlerinin güzelliğini hâlâ karşımda hissediyorum. Onu bir çocuk gibi teselli etmek ve okşamak için çırpınıyorum. Ona kavuşursam saadeti bulacağıma kaniim. Hem Marie zengin bir kadın. İstedığı gibi yaşayabilir. Sonra da nikâhımız da yapılmadı. Brigitte hemen kırılacakmış gibi narin ve küçük bir şey. Güzelliğinden ayrı, müş-

fik bir kalbi de var. Bütün bunları düşündükçe kararsızlığım daha çok artıyor. Zira, saadetimin veya vazifemin nerede olduğunu bilmiyorum.

Marc, masanın üzerinde duran resmî tekrar aldı ve uzun, uzun baktı:

— Yalnız, bu genç kız görüldüğü kadar masum olmasa gerek Daniel. Başını geriye atışındaki azamete bak. Sen, sevgili dostum, şunu bil ki, böyle hiç bir şeyi, ceyizi olmayan bir kız için devlet kuşusun.

Yeniden bu fevkalâde yüzü tetkik ederek ilâve etti :

— Muhakkak bu gözlerde samimiyet ve ıstırapın izleri de var.

Doktor elinde olmıyarak bağırdı:

— Orası muhakkak. Çünkü, Brigitte hislerini saklayamaz. O bir çocuk, hem de seven ve hisseden, yalnızlığın acısını içten duyan bir çocuktur. Oyle ki, benim tarafımdan budalaca reddedilmiştir.

— Oyleyse, bu akşam onun ruhunu açık bir kitap gibi okumak lâzım Daniel.

— Nasıl? diye Daniel şaşkın cevap verdi.

— Ben, ihtiyar ve iyi bir ressam tanıyorum. Bunun tuhaf fakat fevkalâde bir kaabiliyeti var. O, modelin kusurlu ve mükemmel taraflarına, daha doğrusu yüz hatlarından çok ruhunu, benliğini, karakterini, tuvaline aksettirmeye muvaffak olur. Bu yüzden de bir çok kimseler, hakiki hüviyetlerini gösteren bu resimlere bakmaktan kaçınırlar. Bu ressamın adı, Petredir. Ben sana O'nu getireceğim şimdi. Sen de fotoğrafı verirsin. Sonra resim bitince kendi yolunu seçersin azizim.

— Oyle olsun Marc. Ama, muhakkak ki gideceğim yol Brigitte'in yoludur.

— Marc bir saat sonra döndü. Yanında yırtık elbiseli bir ihtiyar adam vardı. Alnından bir demet kırlaşmış saç sarkıyordu.

Doktor ihtiyara yaklaştı :

— Bu resim genç bir arkadaşına aittir. Bunun büyütülmesini istiyorum.

Ressam çerçeveyi aldı:

— Çok güzel kız, O'nu iyi ve yakından tanıyorsunuz değil mi?

Sonra kalemelerini çıkararak çalışmaya başladı. İki arkadaş, onun çalışmasını heyecanla seyrediyorlardı. Saatler geçtikçe, resmin bitmesi çabuklaşıyordu. Nihayet, ressam fırçayı bıraktı :

— Çok müteessirim diyerek resmî Daniel'e uzattı.

Kağıdın üzerinde, bütün sırlarını saklamasını bilen, artist ruhu bir insanın resmi vardı. Çehresindeki çizgilerin güzelliği aynı idi. Fakat resme bakınca bu güzellik kayboluyordu. İri berrak ve mâsum gözlerinde, hile ve şeytanlık okunuyordu. Çocuk ağzı, zalim ve kötü izlerle çevri-

liydi. O güzel çehrede şimdi ahlâksızlığın ve desisenin izleri şekilleniyordu. Daniel resme hayretle ve dehşetle bakıyordu. Sanki dili tutulmuştu. Marc kahkahalarla gülmeğe başladı :

— Gördün mü dostum, mâsum zannettiğin genç kızın hakiki çehresi sana ne sırlar açıkladı.

Sonra yavaşça ilâve etti :

— Bu saf bakışlı gözlerin derinliğinde, kayıp olmak tehlikesini ben de atlatmışım.

Daniel güçlkle cevap verdi :

— Marc, beni büyük bir felâketten kurtardın. Marie'ye hemen gidip, kendisini ne kadar sevdiğimi ve derhal düğün hazırlıklarına başlamasını söyleyeceğim.

ANADOLU

Anonim Türk Sigorta Şirketi

YANGIN HAYAT NAKLİYAT KAZA

SİGORTASI nı en iyi şartlarla yapar

Adres: ANADOLU SİGORTA HANI

Eski Yolcu Salonu karşısı GALATA - İSTANBUL

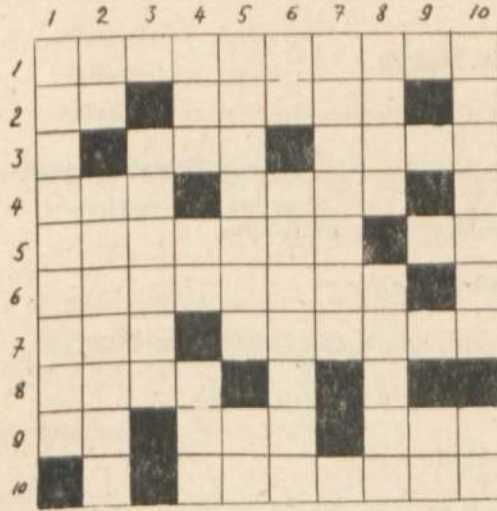
Telefon : Santral : 44659 - 44635/2/1

Müdür 44039, Fen Müşaviri 43954

Telgraf adresi:

İ M T İ Y A Z — İ S T A N B U L

BULMACA

SOLDAN SAĞA :

1 — Kızılay'ın yardıma koştığı zaman, 2 — Bir azamızı - Yarım, 3 — Bir mafsalsal yeri - sonuna (T) gelirse müslümanların Kızılay'ı hatırdan çıkarmamaları icap eden beş farzdan biri olur, 4 — Başına (Ç) gelirse odun ölçüsüdür - tersi bir vapurumuz, 5 — Karagün dostumuz - tersi bir sayı, 6 — Mezuniyet istihsal eden, 7 — 365 gün - Veriniz Kızılay'a, gitmez... 8 — Bilgin, 9 — Uzak nidası - mükemmel - ekmek, 10 — Kızılay'ın açtığı bir mektepte yetişenlerin şerefli unvanı.

YUKARDAN AŞAĞI :

1 — Kozmoğrafya 2 — Bir âzâmız - harpte ve sulta muhtaç insanların yardımına koşan dernek 3 — Sıraya konmuş 4 — Birdenbire - başına (K) gelirse kılıç mahfazası - ay 5 — Yoksullara ve felâketzedelere elini uzatan - bir adet 6 — Rüzgâra verilebilen bir emir - tersi ateş tutacak aletler 7 — Ters Kızılay'ın şubesi bulunan bir semt 8 — Bu gelince Kızılay faaliyete geçer - tersi Kızılay'a yardım vazifesini yüklenen 9 — Güzel sanat 10 — Ters düşkünlere doyuran bir Kızılay tesisi - bir soru.

Evvelki Bulmacamızın Halledilmiş
Şekli

SOLDAN SAĞA :

1 — Kızılaya. 2 — Aza, ol, de. 3 — Rami, aş. 4 — Mani, as. 5 — Narin 6 — Re, ticarî. 7 — Aç, az. 8 — Adı, bana. 9 — Ara, Silah.

YUKARIDAN AŞAĞI :

1 — Kar, ark. 2 — İzam, ar. 3 — Zaman, ada. 4 — İnatçı. 5 — Ol, iri. 6 — Ala, icabı. 7 ... Şano, al. 8 — Ad, rana. 9 — Ev, mizah.

C O N T E N T S

Red Crescent March.

Education of Children.

About the Volunteer and Home Nursing course.

A talk on the Refugee problem.

Florence Nightingale.

Civil defence means againts Atomic bomb.

Radio talk on Red Crescent week.

Health and Medicine news.

Red Cross and Red Cressent news.

S O M M A I R E

Marche du Croissant - Rouge.

Education des enfants.

A propos du cours des Infirmières Volontaires.

Causerie sur les immigrants.

Moyens de protection contre les armes atomiques.

Causerie radiodiffusée.

Florence Nightingale.

Connaissances sanitaires et nouveautés dans la médecine

Nouvelles du Croissant - Rouge et de la Croix - Rouge.

SÜMERBANK

Sermayesi 200.000.000 Türk Lirası

Merkezi : Ankara

Şubesi : İstanbul

Bürosu : Iskenderun

Banka muameleleri yapar, en müsait faizlerle ikramiyeli mevduat kabul eder.

M ü e s s e s e l e r i :

- Sümerbank Alım ve Satım Müessesesi — İstanbul
- Sümerbank Ateş Tuğlası Sanayii Müessesesi — Filyos
- Sümerbank Bakırköy Pamuklu Sanayii Müessesesi — Bakırköy / İstanbul
- Sümerbank Bursa Merinos ve Hereke Yünlü ve Halı Dokuma Sa. Mü. — Bursa
- Sümerbank Çimento Sanayii Müessesesi — Sivas
- Sümerbank Defterdar, Bünyan ve Isparta Yünlü Sanayii Müessesesi — Defterdar / İstanbul
- Sümerbank Deri ve Kundura Sanayii Müessesesi — Beykoz/İstanbul
- Sümerbank Ereğli Pamuklu Sanayii Müessesesi — Ereğli / Konya
- Sümerbank Kendir Sanayii Müessesesi — Taşköprü
- Sümerbank Kayseri ve Adana Pamuklu Sanayii Müessesesi — Kayseri
- Sümerbank Malatya Pamuklu Sanayii Müessesesi — Malatya
- Sümerbank Pamuk Satınalma ve Çirçir Fabrikaları Müessesesi — Adana
- Sümerbank Nazilli Basma Sanayii Müessesesi — Nazilli
- Sümerbank Sellüloz Sanayii Müessesesi — İzmit
- Sümerbank Sungipek ve Viskoz Mamulleri Sanayii Müessesesi — Gemlik
- Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi — Karabük

F a b r i k a l a r ı :

- Kütahya Keramik Fabrikası

Alım ve Satım Müessesesinin Toptan ve Perakende Mağazaları Adana, Ankara, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İstanbul (Bahçekapı ve Beyoğlu) İzmir, Konya, Kayseri, Malatya, Samsun, Trabzon, Zonguldak.

İ ş t i r a k l e r i :

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş., Türk Ticaret Bankası A.Ş., Umumi Mağazalar T.A.Ş., Halk Bankası T.A.Ş., Güven Türk Anonim Sigorta Söyütesi, Ankara Çimento Fabrikası Türk Limited Şirketi gibi mühim mali ve sınaî, ticari teşebbüslerde iştiraki vardır.

ATIF
TUNA